

tyski miesięcznik samorządowy

TwojeMiasto

nr 10/42 ■ listopad 2006

ISSN 1730-5098 NAKŁAD 10 TYS. EGZ.

Rośnie nam prawdziwa gwiazda

13-letnia Klaudia Walencik
wygrywa wszystkie festiwale

strona 2

Miejski portal
już działa

strona 4

Wybory
12 listopada

strona 5

Tyscy piłkarze
w I lidze

strona 12

Nasza gwiazda

Dla Klaudii muzyka jest najważniejsza

Ma dopiero 13 lat, a długiej listy jej sukcesów pozazdrościłby jej niejeden dorosły artysta. Ma świetny głos i talent plastyczny. Jest znakomitą matematyczką. Właściwie wszystko, czym się zajmie robi najlepiej, ale najbardziej lubi śpiewać i tym chciałaby się zająć zawodowo.

Klaudia Walencik jest uczennicą tyckiego Gimnazjum nr 10. Jej wychowawczyni, Karolina Kremer mówi, że tak utalentowane dziecko trafia się nauczycielowi raz w życiu: trzecie miejsce w konkursie plastycznym organizowanym przez Japończyków, wyróżnienie w międzynarodowym konkursie matematycznym „Kangur”. Od dwóch lat Klaudia rzuca na kolana jurorów międzynarodowych konkursów muzycznych. Wyśpiewała pierwsze miejsce w konkursie „Majowa Nutka” w Częstochowie, gdzie zaśpiewała „Kolorowy wiatr” z filmu „Pocahontas”. Ta piosenka przyniosła jej też szczęście w Sofii. Ostatnie zwycięstwo wywalczyła w Bośni. Tym razem wyśpiewała je „Szklanką wody” Bajmu.

Gdy wystąpiła w „Szansie na sukces” z zespołem Wawele, Jan Wojdak zaproponował jej udział w organizowanym przez niego konkursie w Krakowie. Zdo-

była na nim Grand Prix i wkrótce nagra dwie piosenki na płytę z festiwalowymi piosenkami. Do najważniejszych swoich występów Klaudia zalicza też koncert dla papieża Jana Pawła II w 2003 roku w Watykanie.

– Podchodziliśmy do niego i było to niesamowite przeżycie – wspomina Klaudia. Trudno uwierzyć, że ta drobna, delikatna i bardzo skromna dziewczynka to już zaprawiona w festiwalowych bojach gwiazda estrady, która marzy o studiach na Wydziale Jazzu Akademii Muzycznej w Katowicach. Na razie, gdy nie śpiewa dla publiczności, śpiewa dla siebie.

– Nawet, kiedy się uczę, to sobie śpiewam – mówi Klaudia. – Poza tym lubię malować, pisać wiersze i fotografować. Lubię też narty i ping-ponga. Kocham zwierzęta. Mam dwa koty, Strzałkę i Tygrysię oraz psa Karola.

Klaudia jest uczennicą dwujęzycznej klasy. Wiedzę o społeczeństwie, biologię i geografii częściowo wykłada się w niej po angielsku.

Najbliższy międzynarodowy festiwal, na którym wystąpi Klaudia odbędzie się w styczniu w Kairze. Zaśpiewa tam piosenkę Edyty Górniak „To nie je byłam Ewą”.

ANNA STRYJEWSKA

Tychy bez pychy

**Prof. dr hab. n. med.
Fryderyk Prochaczek**
kierownik Katedry
i Oddziału Klinicznego
Kardiologii Śląskiej
Akademii Medycznej

Tychy od dawna mnie intrygowały. Najpierw postrzegałem je, chyba jak każdy katowiczanie, jako sypialnię Górnego Śląska, miejsce z betonu. Moje wyobrażenie zaczęło się zmieniać, kiedy przed ponad dwudziestu laty zamieszkałem w pobliskim Mikołowie. Nagle Tychy zaczęły mi się jawić jako miasto całkiem przyjazne, często je też odwiedzałem. Poznałem także wielu niezwykle wartościowych ludzi, którzy tu mieszkali. Myślę, że ten proces autentycznego polubienia Tychów toczył się we mnie podświadomie. Nagle zorientowałem się, że Tychy są miastem, w którym chcę mieszkać i pracować. W efekcie już w lipcu przyszłego roku powiniennem stać się pełnoprawnym tyższaninem – obecnie buduję dom na Żwakowie.

To miasto, choć największy boom budowlany przypadł tutaj na lata minione, chyba wciąż jest miejscem kuszącym dla architektów. Powstaje tutaj wiele ciekawych budynków, a i pewnie wiele, jeżeli podtrzymany zostanie trend, powstanie w przyszłości. Tychy mają mądrych włodarzy i to jest odczuwane.

Jako człowiek przykładający ogromną wagę do pracy zawodowej, nie mogę ukryć radości, że między innymi dzięki moim staraniom, udało się w Tychach utworzyć Oddział Kliniczny Kardiologii Śląskiej Akademii Medycznej. Myślę, i chyba nie tylko ja, że jest to wydarzenie dla miasta o niebagatelnym znaczeniu. Traktuję to jako osobisty sukces i wkład w charakter miasta, którego powoli staję się mieszkańcem. Byłbym do końca spełnionym tyższaninem, gdyby to dzieło mogło w pełni funkcjonować, a do tego potrzebne są środki finansowe. Chodzi mi o wyposażenie oddziału w odpowiedni sprzęt, oczywiście w trosce o zdrowie tyższan, którzy będą z niego korzystać. Wtedy byłbym szczęśliwym tyższaninem!

TYSKI MIESIĘCZNIK SAMORZĄDOWY

TwojeMiasto

MIESIĘCZNIK BEZPŁATNY

Wydawca: Miasto Tychy

Redakcja: Urząd Miasta Tychy, al. Niepodległości 49
tel./fax 776 39 55 tel. 776 39 16 e-mail: redakcja@umtychy.pl

Redaguje zespół. Redaktor naczelny: Marcin Lauer

Projekt graficzny: Witold Morawski

Skład i łamanie na zlecenie wydawcy: MCG Sp. z o.o.

Druk: MCG Sp. z o.o.

Numer zamknięto: 23 października 2006 r.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.

Zdjęcie
na okładce:
ARC

Miasto bez tajemnic

Punkty zagrożeń chemicznych, linie energetyczne, kanalizacyjne, zdjęcia satelitarne, tereny pod inwestycje i działki wraz z uzbrojeniem. Wszystko to na ekranie komputera, bez konieczności otwierania przepastnych archiwów.

W Wydziale Geodezji Urzędu Miasta Tychy wdrażany jest właśnie SIT (System Informacji o Terenie). Trwają już końcowe prace związane z jego uruchomieniem. Efekty odczuwają z pewnością nie tylko stali klienci wydziału, ale obecni i przyszli inwestorzy. Tychy są jednym z pierwszych polskich miast, które zdecydowały się na wdrożenie takiego systemu. Goszczący w Urzędzie Miasta przed kilkoma tygodniami szwedzcy geodeci nie kryli zachwytu nad możliwościami, jakie daje SIT. – Musimy przyznać, że u nas tak zaawansowanej technologii nie mamy – stwierdzili zgodnie.

Na czym to wszystko polega?

System pokazuje strukturę miejską jako kartograficzną całość. Widzimy punkty zagrożeń chemicznych, linie energetyczne, kanalizacyjne, zdjęcia satelitarne, tereny pod inwestycje i działki osób fizycznych wraz z uzbrojeniem. Wszystko to na ekranie komputera, bez konieczności otwierania przepastnych archiwów, wertowania dokumentów, a co za tym idzie dłużej się oczekiwania na usługę.

Iwona Steczek: Każdy punkt w mieście jest doskonale widoczny

Naczelnik Wydziału Geodezji Alicja Kulka: Zawartość tych segregatorów mieści się w komputerze

– System jest źródłem rzetelnych, kompleksowych, aktualnych, łatwo dostępnych informacji związanych z przestrzenią geograficzną, niezbędnych do sprawnego zarządzania miastem, planowania strategicznego, przestrzennego, gospodarczego – podkreśla naczelnik Alicja Kulka.

Nie bez znaczenia jest też fakt, że dzięki wdrożeniu SIT, miasto wzbogaciło się o interaktywną mapę, która zostanie umieszczona na stronach portalu www.tychy.pl.

Ciekawostką są zdjęcia satelitarne, które swoim zasięgiem obejmują cały obszar miasta. Wykonane zostały we wrześniu, są więc bardzo aktualne.

Dane cały czas zbierane

– Głównym źródłem zawartości SIT są dane gromadzone i aktualizowane na bieżąco w Wydziale Geodezji – stanowią one około 90 proc. danych systemu. Dane te są uzupełniane między innymi o informacje pochodzące z Wydziału Architektury, Pracowni Planowania Przestrzennego i Architektury, Wydziału Komunalnego, Ochrony Środowiska i Rolnictwa. System Informacji o Terenie jest stale rozbudowywany – dodaje naczelnik Kulka.

Podstawową korzyścią z wdrożenia SIT-u jest natychmiastowy dostęp do zintegrowanych informacji przestrzennych w czytelny sposób przekładający się na jakość i szybkość obsługi klienta. Tak więc SIT ułatwi życie nie tylko petentom, ale i urzędnikom, co powinno wpłynąć na komfort korzystania z zasobów informacji geodezyjnych. Miejmy też nadzieję, że dzięki systemowi uda się również to, o czym wszyscy po cichu myślimy, a więc pozyskanie dzięki czytelnej informacji o nieruchomościach, coraz większej liczby inwestorów.

TEKST I ZDJĘCIA **MARCIN SITKO**

powód do dumy

Sukces miejskiego portalu

Mieszkasz lub pracujesz w Tychach, bywasz tu u przyjaciół albo szukasz miejsca na prowadzenie interesu – zapamiętaj ten adres: www.tychy.pl. Znajdziesz tu wszystkie potrzebne informacje o mieście.

Tychy uruchomiły największy portal miejski w Polsce (pisaliśmy o nim w poprzednim numerze „Twojego Miasta” – przyp. red.). To połączenie encyklopedii wiedzy o mieście z przewodnikiem po miejscach, w których warto być. Portal prowadzi za rękę - krok po kroku pokazuje gdzie, co i jak można załatwić. Wystarczy mieć internet, by nie błąkać się od urzędu do urzędu. Takiego portalu mogą pozazdrościć tyszanom mieszkańcy innych miast. Mimo tego jego twórcy już pracują nad jego ulepszeniem.

– Chcemy, by portal rozwijał się w dwóch kierunkach: technicznym i redakcyjnym. Jeśli chodzi o technikę, to wkrótce portal wzbogaci się o interaktywną mapę miasta – zapowiada Michał Gramatyka, tyski radny, jeden z pomysłodawców portalu i jego redaktor prowadzący. – W kilka sekund znajdziemy na niej to, czego szukamy. Założymy, że potrzebujemy lekarstwa. Jest noc. Zamiast szukać dyżurującej apteki, wchodzimy na www.tychy.pl. Znajdujemy

tam informację, która apteka dyżuruje, a interaktywna mapa pokazuje nam, gdzie tę aptekę znajdziemy.

Najprawdopodobniej w styczniu portal wzbogaci się o forum, na którym można będzie sobie podyskutować. Będą też kanały informacyjne, które będą przekazywały informacje do komputera każdej osoby, która będzie nimi zainteresowana.

– Są i inne pomysły, ale zależy nam na tym, by za stroną techniczną nadążała strona redakcyjna – dodaje Michał Gramatyka. – Dlatego szukamy do współpracy młodych ludzi, którzy dadzą temu portalowi speedu. Na stronie jest adres mailowy i tą drogą mogą się zgłaszać chętni do współpracy. Bardzo się cieszę z pozyskania dwóch studentów, którzy u profesora Marka Szczepańskiego piszą pracę licencjacką o Tychach właśnie. Ich wiedza o naszym mieście zrobiła na mnie duże wrażenie.

Już w kilka dni po hucznym uruchomieniu portalu dzienna liczba odwiedzających go internatów dobiła do 1200. Wystarczy jedna wizyta na portalu, by chcieć tu wrócić. Bardzo dobrze prezentowane są informacje kulturalne. Świetnie spełniają rolę przewodnika po imprezach.

ANNA STRYJEWSKA

JAN GÓPALA

Inauguracji tyckiego portalu towarzyszył pokaz laserów

teczka personalna

JERZY CHABERKO

Od 11 września jest dyrektorem Okręgowej Izby Przemysłowo-Handlowej w Tychach. Wcześniej pracował w górnictwie (KWK „Żory” i „Budryk”), a obecnie prowadzi biuro eurodeputowanej Małgorzaty Handzlik w Tychach. Ukończył studia na Politechnice Śląskiej, a także studia podyplomowe między innymi na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Wśród swoich zainteresowań wymienia lotnictwo i modelarstwo.

AGNIESZKA SETLAK

Od 7 września pracuje w Terenowym Biurze Paszportowym Urzędu Miasta (al. Piłsudskiego 12). Jest absolwentką kierunku administracja w strukturach europejskich w Wyższej Szkole Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach. Wcześniej przez sześć lat zatrudniona była w Referacie Ewidencji Ludności Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Tychach, a od września obsługuje klientów w Biurze Paszportowym. Pasjonuje ją dobre kino, poezja śpiewana i turystyka rowerowa. Jest matką 7-letniego Rafała oraz 9-letniego Tomasza.

ANNA MIKOŁAJEWSKA

Od 1 października pracuje w Terenowym Biurze Paszportowym, gdzie trafiła po wygraniu konkursu. Jest absolwentką filologii polskiej na Uniwersytecie Śląskim. Wieczorami lubi czytać książki, chodzi na zajęcia aerobiku i jeździ na rowerze. Lubi kontakt z ludźmi, dlatego praca sprawia jej wiele satysfakcji.

wybory samorządowe

Poradnik wyborczy

Wybory samorządowe odbędą się 12 listopada. Tego dnia wybierzemy radnych do Sejmiku Województwa Śląskiego oraz radnych miejskich i Prezydenta Miasta.

Tychy podzielono na pięć okręgów wyborczych. W każdym z nich wybranych będzie pięciu radnych. To oni stworzą 25-osobową Radę Miasta. O te mandaty walczy 418 osób.

► Kto może głosować

Obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, jeżeli stale zamieszkuje na obszarze gminy i jest wpisany do stałego rejestru wyborców w tej gminie.

W stałym rejestrze wyborców w gminie wpisane są:

1. z urzędu – osoby zameldowane na obszarze gminy na pobyt stały
2. na własny wniosek – osoby, które faktycznie stale zamieszkują na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały albo osoby nigdzie niezamieszkałe przebywające na obszarze gminy, wobec których decyzję o ich wpisaniu do rejestru wyborców wydał Prezydent Miasta.

► Jak się głosuje

Każdy z głosujących dostanie trzy karty do głosowania. Białą z nazwiskami kandydatów na radnych z jego okręgu, niebieską z nazwiskami kandydatów na radnych do Sejmiku i różową z nazwiskami kandydatów na prezydenta Tychów. Z każdej karty wybiera jedną osobę, na którą oddaje swój głos.

► Gdzie głosować

Wyborcy głosują w obwodzie właściwym dla miejsca ich stałego zamieszkania. Nie wydaje się zaświadczeń o prawie do głosowania poza miejscem stałego zamieszkania. Gdzie jest przypisany nam lokal wyborczy można sprawdzić na plakatach lub stronie internetowej www.tychy.pl. W dniu wyborów lokale będą czynne od 6.00 do 20.00.

W obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, będą mogli głosować tylko ci wyborcy, którzy są wpisani do stałego rejestru wyborców w gminie, na terenie której położony jest szpital lub zakład.

Wyborcy, którzy są zameldowani na pobyt czasowy zostaną ujęci w spisach wyborców w miejscu ich zameldowania na pobyt stały.

► Kto nie może głosować

Nie mają prawa wybierania osoby pozbawione praw publicznych lub ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądu lub pozbawione praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu.

ANNA STRYJEWSKA

12 listopada wybierzemy naszych przedstawicieli

nasz gość

Już nie sypialnia

Dziś o Tychach pisze Marek Czyż, dziennikarz Telewizji Polskiej.

Tychy to nie Kraków, Kazimierz, Cieszyn czy Pszczyna – miasta, które odwiedzamy dla ich uroku, klimatu, bo wypada tam bywać. Ale czy to znaczy, że ponad 130 tysięcy mieszkańców miasta to ludzie skazani na wegetację w górniczej sypialni pomyślanej i rozbudowanej jak Jastrzębie czy Żory?

Nic z tych rzeczy. Po pierwsze dla mieszkańców ich mała ojczyzna zawsze będzie najpiękniejsza na świecie, po drugie tyszanie mogą głośno zawołać: rozejrzyjcie się dokładnie, a odkryjecie uroki Tychów. Trzeba tu sobie zadać więcej trudu niż w Krakowie, by odnaleźć zabytki, ale są i to jakie! Na pograniczu z Kobiórem prawdziwa perła – zameczek w Promnicach. Ale to nie wszystko. XVIII-wieczny kościół św. Marii Magdaleny, Huta Paprocka, Pałac Promniców tuż obok Browaru Książęcego i wreszcie sam browar. 1629 – data, która każdy piwosz zapamiętał jak zaklęcie, bo oznacza początek najwspanialszej polskiej piwnej tradycji.

Wielkim atutem miasta jest jednak jego przyszłość. W Tychach ulokowały się duże firmy od Fiata do Agorę, a że warunki do inwestowania są przyzwoite, pewnie będzie ich przybywało. I na koniec majątek, z którego, tyszanie powinni być dumni najbardziej, to oni sami. Wystarczy przejrzeć internetowe fora poświęcone Tychom, by zobaczyć, że mieszkańcom miasta to i owo leży na sercu. To zwykle uwagi krytyczne, ale oznaczają, że tyszanom po prostu nie jest wszystko jedno.

zapytaj prezydenta

W tej rubryce zamieszczamy odpowiedzi na pytania do Prezydenta Miasta skierowane do nas drogą telefoniczną, pocztą lub mailem. Warunkiem publikacji jest podanie przez Czytelnika personaliów lub przynajmniej nazwy ulicy, przy której mieszka. Numer telefonu, pod którym przyjmujemy pytania to 776 39 55, adres e-mail: redakcja@umtychy.pl.

**Odpowiada
prezydent Tychów
ANDRZEJ DZIUBA:**

- Czy Tychy doczekają się kompleksu odkrytych basenów letnich?

- Rozważaliśmy takie przedsięwzięcie, ale brakuje przesłanek ekonomicznych. Budowa basenu odkrytego wraz z towarzyszącą mu infrastrukturą kosztuje prawie tyle samo, co budowa basenu krytego, z którego korzystać można przez 12 miesięcy, podczas gdy w naszych warunkach klimatycznych basen odkryty może funkcjonować przez trzy, trzy i pół miesiąca w roku. Myślimy zatem o budowie kolejnego basenu krytego, choć na tym etapie za wcześnie jest mówić, kiedy to nastąpi.

Korzystając z okazji, pragnę przypomnieć, że jeśli chodzi o wypoczynek na wolnym powietrzu Tychy mają ogromny atut w postaci ośrodka w Paprocanach. To właśnie

tam chcemy inwestować: zarówno w nową infrastrukturę, jak i sam akwen. Warto pamiętać, że obecnie trwają prace nad programem oczyszczania rzeki Gostynki, którego realizacja pozwoli uczynić z Jeziora Paprocańskiego zbiornik rekreacyjny z prawdziwego zdarzenia.

- Zbliżają się wybory i znowu całe miasto będzie zaklejone ulotkami i plakatami. Najbardziej denerwuje mnie przyklejanie ulotek do drzew. Co zamierza Pan z tym zrobić?

- W imieniu mojego komitetu wyborczego deklaruję, że będziemy umieszczać nasze plakaty i ulotki wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych, na pewno nie na drzewach ani słupach.

Za pośred-

kontakt

**telefon
776 39 55**

**poczta
UM Tychy,
al. Niepodległości 49**

**mail
redakcja@umtychy.pl**

minął miesiąc

Promocja działań ekologicznych w mieście – to najważniejszy cel pikników ekologicznych, które odbyły się w Jaroszowicach, Żwakowie i Papocanach. Atrakcji nie brakowało – szczególną popularnością cieszyła się akcja zorganizowana przez MPGO Master. Oddając zużyte baterie i puszki można było dostać sadzonki roślin.

ARC

Kolejna edycja festiwalu „Śląska Jesień Gitarowa” przeszła do historii. Zwycięzcą konkursu im. J. E. Jurkowskiego został Francuz Gabriel Bianco, który otrzymał nagrodę pieniężną, cenne instrumenty oraz zaproszenie do wykonania recitali na szeregu cenionych imprez gitarowych. Na zakończenie festiwalu w Teatrze Małym zabrzmiały dźwięki flamenco w wykonaniu grupy Rafaela Cortesa.

MICHAŁ GRAMATYKA

Urząd Miasta Tychy włączył się do ogólnopolskiej „kampanii parkingowej” pod hasłem „Czy naprawdę chciałbyś być na naszym miejscu?”. Pomysłodawcą akcji jest Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji. Jej celem jest przypomnienie pełnosprawnym kierowcom, że na tzw. kopertach mogą parkować tylko osoby niepełnosprawne.

MARCIN SITKO

co Wy na to?

Czy będziesz głosować w wyborach samorządowych?

12 listopada wybierzemy ludzi, którzy przez następne cztery lata będą rządzić naszym miastem.

Tego dnia wybierzemy radnych i prezydenta Tychów. Możliwość takiego wyboru jest wielkim przywilejem. Nikt nie narzuca nam władzy – możemy wybrać ją sami. To od tych ludzi będzie zależało, jak Tychy będą wyglądały i jak będą się dalej rozwijały. Do jakiej szkoły będą chodzić Twoje dzieci, czy w mieście będzie bezpiecznie, czy znajdą się nowi inwestorzy, czy wreszcie, gdy znajdziesz się w trudnej sytuacji, miasto przyjdzie Ci z pomocą. Dlatego 12 listopada warto zagłosować. Kto tego nie zrobi, oddaje prawo do decydowania o sobie innym. Zapytaliśmy znanych tyszan, czy pójdą na wybory?

Prof. MAREK SZCZEPAŃSKI, dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego i rektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych w Tychach:

– Oczywiście, że będę głosował w wyborach samorządowych. Są to wybory bezpośrednie, a to znaczy, że będę głosował na osobę, a nie na szyld partyjny. Namawiam też moich studentów, by skorzystali ze swojego prawa do głosowania, bo udział w wyborach jest jednym z mierników społeczeństwa obywatelskiego. Nie oddając głosu, pozbawiamy się prawa do decydowania, jak będzie wyglądała nasza prywatna ojczyzna. A mnie to nie jest obojętne, rów-

nież ze względu na moje niepełnoletnie jeszcze dziecko.

Prof. RYSZARD PORĘBA, kierownik Katedry i ordynator Oddziału Klinicznego Śląskiej Akademii Medycznej w Szpitalu Wojewódzkim w Tychach:

– Pójdę na wybory samorządowe. Śledzę kampanię wyborczą kandydatów na prezydenta i mam już swojego faworyta. Oceniam to, co w Tychach zostało już zrobione i co można jeszcze zrobić. Hołduję zasadzie, że jeśli ktoś jest dobry i robi dobrą robotę, to warto go poprzeć. Nie lubię eksperymentować, oddając głos na kogoś, kto

się jeszcze nie sprawdził. Dlatego pójde na wybory, zabiorę na nie całą swoją rodzinę i będę zachęcał swoich asystentów, by zrobili tak samo.

IRENEUSZ KROSNY, aktor i mim:

– Niepójście na wybory to byłoby pozostawienie decyzji o moim losie osobom, których nie znam. Ponieważ nie godzę się na to, będę głosował. Uważam, że udział w wyborach jest obowiązkiem każdego i rozsądnych ludzi nie trzeba do tego przekonywać. Jeśli się tego nie robi, nie ma się prawa do dyskusowania o polityce i narzekania, na to, kto i jak nami rządzi.

MARCIN SITKO

13 października w Urzędzie Miasta odbyła się debata z udziałem rodziców i młodzieży pt. „Buntuję się, więc jestem. Przyczyny, przejawy i konsekwencje buntu młodego człowieka”, zorganizowana w ramach kampanii „Bliżej siebie – dalej od narkotyków”. Laureatami nagrody publiczności zostali Monika Reks z Gimnazjum nr 1 oraz Marcin Fober z Gimnazjum nr 2. Debata została zorganizowana przy współpracy Gimnazjum nr 11 i Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy.

MARCIN SITKO

19 października odbyła się ostatnia w tej kadencji sesja Rady Miasta Tychy. Sesji towarzyszyło podpisanie kontraktu na budowę kanalizacji w Czułowie w ramach projektu „Gospodarka ściekowa w Tychach” – największej inwestycji w historii Tychów. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Spójności wyniesie ponad 75 mln euro. Roboty w Czułowie rozpoczną się w II kwartale przyszłego roku.

MARCIN SITKO

ABC

Drużyna tyskiej Straży Miejskiej zwyciężyła w I Mistrzostwach Śląska Straży Miejskich w Halowej Piłce Nożnej, które odbyły się 22 października w Jaworznie. Bramkarz Marek Franczuk nie puścił ani jednej bramki, a Robert Balcerowski z dorobkiem 12 bramek zdobył tytuł króla strzelców.

Tyskie cmentarze

Fragment cmentarza przy ul. Nowokościelnej

Nagrobek księdza Jana Kapicy

Wizyta na cmentarzu może być fascynującą lekcją historii. Odwiedzając groby bliskich przyjrzyjmy się napisom na starych nagrobkach.

W Tychach najstarszy cmentarz otacza kościół pw. św. Marii Magdaleny. To miejsce pochówku wielu pokoleń tyszan. Po najstarszych grobach nie pozostało wiele śladów, bo na ich miejscu powstały nowe. Najstarsze z zachowanych nagrobków to te, które wmurowano w zewnętrzne ściany kościoła. Uwieczniono na nich inskrypcje czytane ze wzruszeniem – napisy utrwaliły cechy dawnej gwarowej polszczyzny, ale także dawne emocje, ból tych, którzy pozostali.

W północną ścianę kościoła wmurowana jest np. skromna płyta epitafijna z napisem: „Tu spoczywa w Bogu Anna Drzyśga rodzona 1801 umarła dnia 20tego Nowm 1861 Zaś się uizdrzymy” (uizdrzymy = ujrzemy, zobaczymy). Z kolei na ścianie południowej kościoła, w zakamarku murów przy zakrystii, widnieją kilka pięknie odnowionych krzyży nagrobnych. Czytamy na nich m.in., że Zofia Czarzybon „urodz. 8 Czerwca 1833 um. 19 Moja 1890”, na innym: „Tu spoczywa w Bogu między synami swymi Ewa Tomalla umarła 3 wrześ. 1885 żyła lat 70”.

Południowa elewacja zdominowana jest przez okazały nagrobek, wzniesiony przez tyszan księdza Janowi Kapicy, najślawniejszemu tyskiemu farorzowi, zmarłemu w 1930 roku. Obok Kapicy po latach pochowano następnych proboszczów.

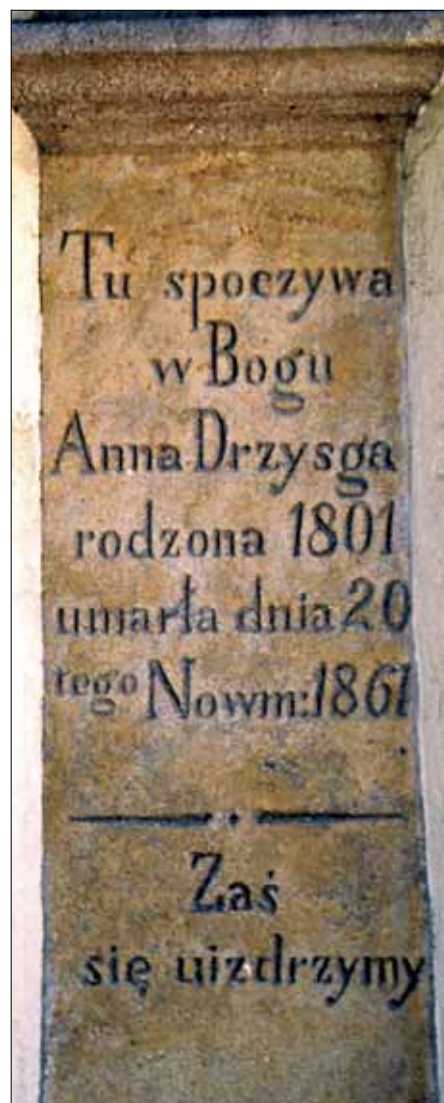
Z kolei poprzednik Kapicy, proboszcz Karol Palica (Palitza), zmarły 4 lutego 1898 r., znalazł miejsce wiecznego spoczynku w kwa-

terze grobów naprzeciwko południowej fasady kościoła. W czasach, kiedy zmarł, proboszczom stawiano nagrobki z napisami w języku urzędowym, czyli niemieckim. Takż niemiecki napis odnajdujemy na krzyżu nagrobnym ks. Palicy – choć sam ksiądz był bardzo polskiego ducha (za przeciwstawianie się zarządzeniom „kulturkampfu” odsiedział nawet trzy tygodnie w więzieniu) i w testamencie prosił, by na jego pogrzebie śpiewać także po polsku.

Przykościelny cmentarz można „czytać” jak księgę, jak rozdział z historii Tychów. Nagrobki uwieczniają nazwiska znanych tyskich rodów. Tu znalazło się też miejsce na grób Hanny i Kazimierza Wejchertów, generalnych projektantów tzw. Nowych Tychów. W pobliżu pochowany jest Przemek Kwiecień, jedna z ofiar pamiętnej lawiny w 2003 roku.

W latach międzywojennych cmentarz wokół kościoła był już za ciasny, dlatego wyznaczono teren pod nową nekropolię, przy ulicy Nowokościelnej, 200 metrów na zachód od kościoła. To na tym cmentarzu, wśród miejsc pochówku wielu zacnych tyszan, znajdziemy takie ślady dramatycznych historycznych zdarzeń, jak zbiorowa mogiła poległych w powstaniach śląskich czy późniejsze o kilkanaście lat groby żołnierzy września 1939 roku, w tym kilka bezimiennych.

Historię minionych pokoleń czytać też można na powstałych w latach późniejszych cmentarzach w Paprocianach, Urbanowicach, Cielmicach, na wielkiej nekropolii w Wartogłowcu. Nowe miejsca pamięci w Tychach to cmentarz komunalny przy ulicy Barwnej oraz parafialny przy kościele Ducha Świętego.

Tablica z północnej ściany kościoła św. Marii Magdaleny

TEKST I ZDJĘCIA **MARIA LIPOK-BIERWIAZONEK**

Najpierw kamery, potem telewizja

„Twoje Miasto” rozmawia z Krzysztofem Zamaszem, prezesem Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Tychach.

– Skąd pomysł, by to za pomocą rozmieszczonych na mieście kamer walczyć z przestępczością?

– Tychy są bezpiecznym miastem. Potwierdzają to ogólnopolskie statystyki, a ja sam wraz z moją rodziną też czuję się tutaj bezpiecznie. W takiej sytuacji można by spocząć na laurach i nic już w tej kwestii nie robić. To jednak błędne myślenie. Nam nie wystarcza, że miasto jest pozytywnie przedstawiane w statystykach. Chcemy, by Tychy były takim miastem, w którym bezpiecznie czują się jego mieszkańcy i to o każdej porze dnia i nocy. Stąd pomysł na założenie w mieście kamer, czyli stałego 24-godzinnego monitoringu najbardziej uczęszczanych miejsc (pisaaliśmy o tym we wrześniowym numerze „TM” – przyp. red.). Myślę, że tysiące szybko odczują dobrodziejstwa, które wdrożenie systemu ze sobą niesie.

– Czy taki system się sprawdza?

– Zdecydowanie tak! Centrum monitoringu znajduje się w Straży Miejskiej. Do każdego niepokojącego sygnału funkcjonariusze dojeżdżają maksymalnie w kilka minut. Planujemy umieścić kamery w kilku punktach. Na początku pojawią się między innymi w okolicach dworca kolejowego oraz hal targowych. Oczywiście z biegiem czasu ich liczba znacznie wzrośnie. Monitoring nie jest oczywiście tyskim wynalazkiem, ale jest rozwiązaniem, które niesie

Krzysztof Zamasz: Już niedługo tysiące będą mogli korzystać z ogromnych możliwości, jakie stwarzają sieci światłowodowe

ze sobą konkretne i namacalne korzyści. Potwierdzają to zarówno policyjne statystyki, jak i sami mieszkańcy objętych programem dzielnic. Jako mieszkaniec 130-tysięcznego miasta mogę tylko temu przyklasnąć i powiedzieć „nareszcie”!

– Jaka właściwie jest w tym przedsięwzięciu rola Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej – firmy statutowo zajmującej się zupełnie innymi usługami niż z dbanie o bezpieczeństwo na naszych ulicach?

– Bardzo istotna. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej posiada rozbudowaną sieć światłowodową, biegnącą wzdłuż administrowanych przez nas linii ciepłowniczych. Do-

celowo chcemy nią pokryć całe miasto. Sieć, którą posiadamy obecnie pozwala nam już na przykład na przesyłanie sygnału monitoringu z kilku miejsc w mieście. Znacznie zmniejsza to koszty całego przedsięwzięcia. Jastrzębie Zdrój wydało na podobny projekt monitoringu ponad milion sto tysięcy złotych. U nas inwestycja zamyka się w kwocie dwustu tysięcy złotych. Różnica niebagatelna.

– Kiedy więc zaczną nas w Tychach obserwować kamery?

– Myślę, że w ciągu kilku tygodni. Proces wdrażania programu jest bardzo zaawansowany – prace są już na ukończeniu.

– Ale możliwości szerokopasmowego przesyłu danych na monitoringu się nie kończą...

– Oczywiście, że nie. Mamy wiele pomysłów na jego wykorzystanie. Myślę, że w Tychach powstanie z czasem lokalna telewizja i będzie można uzyskać tani i szybki dostęp do internetu. Możliwości jest sporo, a o wielu z nich jeszcze pewnie nie wiemy, technika rozwija się przecież tak dynamicznie. Ostatnio otwieraliśmy portal internetowy www.tychy.pl. To też medium związane z projektem e-tychy. Póki, co jednak skupiamy się wspomnianych przedsięwzięciach, choć wiem, że przyszłość należy do nowoczesnych technologii, a my zamierzamy je w dalszym ciągu wdrażać dla tyszan.

zmiany w organizacji ruchu

Na czas święta Wszystkich Świętych wprowadzone zostaną zmiany w organizacji ruchu drogowego. Sekcja Ruchu Drogowego KMP Tychy wprowadza ruch jednokierunkowy na ul. Nowokościelnej i Cmentarnej od 30 października do 2 listopada oraz 1 listopada ruch jednokierunkowy na ul. Kościelnej od ul. Oświęcimskiej do ul. Krzywej. W okolicach wszystkich cmentarzy pojawią się policjanci, którzy będą kierować ruchem i wskazywać kierowcom miejsca parkingowe. Patrole spotkamy tam od wczesnego rana, aż do godzin nocnych. Kto nie ma uzasadnionej potrzeby poruszania się w ten dzień własnym samochodem, proszony jest o korzystanie ze środków komunikacji miejskiej. Jak co roku, zostaną uruchomione dodatkowe kursy, a dokładne informacje o nich znajdziecie Państwo po adresie internetowym www.mzk.pl oraz na przystankach w całym mieście.

ROZMAWIAŁ MARCIN SITKO

SERWISY LOKALNE CO PÓŁ GODZINY

radio
EXPRESS
92,3 FM

Najwięcej informacji o Tychach

Szukaj porozumienia ze swoim dzieckiem

Bliżej siebie - dalej od narkotyków

Okres dorastania jest tak samo trudny dla rodziców, jak i dla dziecka. Dorastające dzieci potrzebują naszej obecności, dostępności i gotowości do udzielenia im pomocy. Rozmowa jest podstawą dobrych kontaktów w rodzinie. Pozwala lepiej poznać świat, oczekiwania, marzenia i problemy dziecka. **Staraj się zrozumieć swoje dziecko – łatwiej ustrzeżesz je przed narkotykami.**

Dowiedz się więcej na temat narkotyków. Łatwiej przekonasz dziecko o ich szkodliwości używając rzeczowych argumentów.

Antynarkotykowy Telefon Zaufania

0 801 199 990*

* opłata jak za jeden impuls

Antynarkotykowa Poradnia Internetowa

www.narkomania.org.pl

Ogólnopolska kampania Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii pod hasłem: **Bliżej siebie - dalej od narkotyków.**

Główny patronat medialny:

TELEWIZJA POLSKA

Radio 26T

Twarde boje beniaminka

ARC

Tyszenie walczą zawzięcie o każdą piłkę

Tyska piłka halowa przeżywa swoje piękne dni. FKR Jachym Tychy zapewnił sobie historyczny awans do I ligi futsalu w Polsce. W tym sezonie jest obok hokeistów GKS Tychy jedyną drużyną w mieście uczestniczącą w krajowych rozgrywkach seniorów na najwyższym poziomie.

Beniaminek nigdy nie ma łatwego życia w wyższej lidze. W tegorocznych rozgrywkach głównymi faworytami do zdobycia mistrzostwa Polski w futsalu są: Clearex Chorzów – aktualny mistrz Polski, Impuls Siemianowice Śląskie czy P.A. Nova Gliwice. Nikt nie spodziewał się, że występy tyskiej drużyny futsalowej będą łatwe, ale również nikt z najwierniejszych kibiców nie oczekiwał, że nasi zawodnicy wykażą się taką walecznością i zaangażowaniem w pierwszoligowych halach. Mimo tego stan punktowy w tabeli sytuuje GKS Jachym Tychy 71 w sferze spadkowej i jasne jest, że zażarta walka o utrzymanie się w I lidze będzie się toczyć do samego końca rozgrywek.

Początki przygody z futsalem, czyli piłką halową rozpoczęły się 19 marca 1995 roku, kiedy druży-

na Rotterdam Tychy rozegrała swój pierwszy mecz. Po czterech latach uczestnictwa w ligach środowiskowych przy współudziale Włodzimierza Jachyma – sponsora i późniejszego prezesa zostało założone stowarzyszenie. Następnie zgłoszono klub, który od 2003 roku nosił nazwę Futsal Klub Rotterdam Jachym Tychy do rozgrywek II ligi polskiej. W tym sezonie kierowanie klubem objął Łukasz Jachym, a zespół nosi nazwę GKS Jachym Tychy 71.

Ostoją zespołu są: trener Grzegorz Morkis oraz kapitan Waldemar Górecki, którzy trwają przy drużynie od samego początku. W ciągu 11 lat w zespole grało około 100 zawodników, wśród nich Michał Słonina – reprezentant Polski i w poprzednim sezonie zawodnik aktualnego mistrza Polski – Clearexu Chorzów.

Walka o awans do I ligi toczyła się od kilku sezonów, ale dopiero w ubiegłym roku udało się odpowiednio połączyć poziom organizacyjny ze sportowym i sukces przyszedł natychmiast. Wszyscy zawodnicy gwarantują swoją dotychczasową postawą, że w I lidze będą przynosić chlubę wiernym kibicom, sponsorom i miastu.

Serdecznie zapraszamy wszystkich kibiców na mecze tyskiej drużyny, które rozgrywane są w hali Gimnazjum nr 3 przy ul. Borowej o godz. 17.00. Bilet wstępu jest niedrogi – mężczyźni płacą 5 zł, a kobiety i dzieci do lat 12 mają darmowy wstęp.

PATRYK ŚWIRSKI

skład drużyny

Bramkarze: Zbigniew Modrzik, Dariusz Dłużniewski, Piotr Bytys
Obrońcy: Krzysztof Trzaskalski, Krystian Czyżo, Waldemar Górecki, Roman Trojanowski, Łukasz Gad, Adam Wolak
Napastnicy: Michał Słonina, Łukasz Wachewicz, Dawid Frąckowiak, Adrian Piechowiak, Wojciech Wojtkun, Jacek Rączka
Trener: Grzegorz Morkis
Masażysta: Witold Sobel

futsal

Piłka nożna pięciosobowa (futsal) cieszy się w Polsce rosnącą z roku na rok popularnością. Rośnie frekwencja na meczach ligowych. Kibiców przyciąga do hal dyscyplina, w której nie ma przestojów, przerw w grze, pada wiele goli, a zmagania zawodników można obserwować z niewielkiej odległości.